كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇدىڭ نىسانا ـ مىندەتتەرىن جوعارى ساپامەن ورىندايىق

ـــ باس شۇجي شي جينپىڭنىڭ كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇ شەشۇشى شايقاسىنىڭ شەشۇشى جەڭىسىنە قول جەتكىزۇ اڭگىمە ماجلىسىندە سويلەگەن ماڭزدى ئىسزىن ۇيرەنۇ، دايەكتىلەندىرۇ جونىندە

□ حالىق گازەتىنىڭ شولۇشىسى

كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇ شەشۇشى كەزەڭگە تاياعان سايىن، ئىسوزىسز، جەڭسكە جەتۇ سەنمەن اناعۇرلىم بەكەمدەۋ، اناعۇرلىم جىگەرلەنە تۇسەتىن بەكىم بولۇ، سايلاۋت قوسىندا ردى شايقاسقا اتتاندىرىپ، قامال الىپ، قيىندىقتاردى جەڭىپ، تۇبەگەيلى جەڭسكە جەتپەيىنشە شەگىنبەۋ كەرەك.

كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇ شەشۇشى شايقاسىنىڭ شەشۇشى جەڭسىنە قول جەتكىزۇ اڭگىمە ماجلىسىندە باس شۇجي شي جينپىڭ كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇ ئەوپ كەلگەن جاعدايلارعا سىكەرىلەي تالداۋ جاساپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇدىڭ نىسانا ـ مىندەتتەرىن جوعارى ساپامەن ورىندۇاۋعا شىنايى كەپىلدىك ەتۇ جونىندە كەلەلى ورنالاسترۇ جاساپ، بۇكىل پارتيانىڭ، بۇكىل ەلدىڭ، بۇكىل قوعامنىڭ كۇش ـ قۇاتىن اتتانىسقا كەلتىرىپ، اناعۇرلىم زور بەكىم، اناعۇرلىم پارمەندى تەبىن ارقىلى كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇدى ىلگەرىلەتىپ، ەڭ سوڭعى جەڭسكە قول جەتكىزۇگە شىنايى كەپىلدىك ەتتى.

قازىرگى جاعدايدان قاراعاندا، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇ نىسانا ـ مىندەتتەرى ورىندالۇعا تايادى، كەدەيلىكتەن ارىلتۇ اياق السى مەجەلى ۋاقىتقا ۇيلەسەدى. ايتسە دە شەشۇشى سياتتى تابىستان جالپى بەتتىك جەڭسكە دەيىن، ئەوپ كەلىپ وتىرعان قيىنشىلىقتار مەن سىن ـ سايىستار ئالى دە اۋىر. بۇكىل ەل بويىنشا ئالى 52 كەدەي اۋدانىڭ كەدەيلىك قالپاعى السنانى جوق، 2707 كەدەي قىستاق كەدەيلىك تىزىمىنەن شعارىلمادى، ارحيۇ تۇرعىزىلىپ، كارتچكالاندىرىلعان كەدەي حالىق ئالى تولىق كەدەيلىكتەن ارىلعانى جوق. بۇرىنعىمەن سالىستىرعاندا، جالپى سانى ەول بولماعانىمەن، ئىبراق بارلىعى كەدەيدىك كەدەيى، قيىننىڭ قيىنى، وڭاي شەشىلمەيتىن ەڭ ماشاقاتتى ئىتۇيىن. سونىمەن بىرگە، جاڭا تىپتى ايدارشا ۇيرۇس وكپە قابىنۇ ىندەتى الا كەلگەن تىك سىن ـ سايىستار ئىزدىك كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇدىڭ نىسانا ـ مىندەتتەرىن ورىندۇاۋىمىزعا ونان ارمان قيىندىق اكەلدى. وسكەلەڭ ساياسي جاۋاپكەرشىلىك سەزىمىمەن جانە تاريحي بورىشتىلىق سەزىمىمەن قيىندىقتاردان تايسالماي، كەدەرگىلەردى الاستاپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇدىڭ نىسانا ـ مىندەتتەرىن جوعارى ساپامەن ورىندۇاعاندا عانا، پارتيا مەن حالىقتا تولىمدى جاۋاپ بەرىپ، پارتيامىزدىڭ ايبىندى ۋادەسىن ورىندايمىز.

كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇدىڭ نىسانا ـ مىندەتتەرىن جوعارى ساپامەن ورىندۇادا باتىلدىقپەن قامال الىپ، قيىندىقتاردى جەڭىپ، بەلگىلەنگەن مىندەتتەردى باتىل ورىندۇ كەرەك. كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇدىڭ ەڭ سوڭعى جىلىنداعى قىزمەتتەر جونىندە «جۇڭگو كوممۇنيستىك پارتياسى ورتالىق كوميتەتىنىڭ، مەملەكەتتىك كەڭەستىڭ "اۋىل شارۋاشىلىعى، اۋىل ـ قىستاق، شارۋالار" سالاسىنداعى ئىتۇيىندى قىزمەتتەردى ويداعىداي يگەرىپ، جاپپاي دوڭگەلەك داۋلەتتى ۋاعىندا جۇزەگە اسىرۇعا شىنايى كەپىلدىك ەتۇ جونىندەگى پىكىرىندە» كەدەي اۋدانىڭ كەدەيلىك قالپاعى السنانى جوق، 2707 كەدەي قىستاق كەدەيلىك تىزىمىنەن شعارىلمادى، ارحيۇ تۇرعىزىلىپ، كارتچكالاندىرىلعان كەدەي حالىق ئالى تولىق كەدەيلىكتەن ارىلعانى جوق. بۇرىنعىمەن سالىستىرعاندا، جالپى سانى ەول بولماعانىمەن، ئىبراق بارلىعى كەدەيدىك كەدەيى، قيىننىڭ قيىنى، وڭاي شەشىلمەيتىن ەڭ ماشاقاتتى ئىتۇيىن. سونىمەن بىرگە، جاڭا تىپتى ايدارشا ۇيرۇس وكپە قابىنۇ ىندەتى الا كەلگەن تىك سىن ـ سايىستار ئىزدىك كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇدىڭ نىسانا ـ مىندەتتەرىن ورىندۇاۋىمىزعا ونان ارمان قيىندىق اكەلدى. وسكەلەڭ ساياسي جاۋاپكەرشىلىك سەزىمىمەن جانە تاريحي بورىشتىلىق سەزىمىمەن قيىندىقتاردان تايسالماي، كەدەرگىلەردى الاستاپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇدىڭ نىسانا ـ مىندەتتەرىن جوعارى ساپامەن ورىندۇاعاندا عانا، پارتيا مەن حالىقتا تولىمدى جاۋاپ بەرىپ، پارتيامىزدىڭ ايبىندى ۋادەسىن ورىندايمىز.

كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇدىڭ نىسانا ـ مىندەتتەرىن جوعارى ساپامەن ورىندۇادا باتىلدىقپەن قامال الىپ، قيىندىقتاردى جەڭىپ، بەلگىلەنگەن مىندەتتەردى باتىل ورىندۇ كەرەك. كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇدىڭ ەڭ سوڭعى جىلىنداعى قىزمەتتەر جونىندە «جۇڭگو كوممۇنيستىك پارتياسى ورتالىق كوميتەتىنىڭ، مەملەكەتتىك كەڭەستىڭ "اۋىل شارۋاشىلىعى، اۋىل ـ قىستاق، شارۋالار" سالاسىنداعى ئىتۇيىندى قىزمەتتەردى ويداعىداي يگەرىپ، جاپپاي دوڭگەلەك داۋلەتتى ۋاعىندا جۇزەگە اسىرۇعا شىنايى كەپىلدىك ەتۇ جونىندەگى پىكىرىندە» كەدەي اۋدانىڭ كەدەيلىك قالپاعى السنانى جوق، 2707 كەدەي قىستاق كەدەيلىك تىزىمىنەن شعارىلمادى، ارحيۇ تۇرعىزىلىپ، كارتچكالاندىرىلعان كەدەي حالىق ئالى تولىق كەدەيلىكتەن ارىلعانى جوق. بۇرىنعىمەن سالىستىرعاندا، جالپى سانى ەول بولماعانىمەن، ئىبراق بارلىعى كەدەيدىك كەدەيى، قيىننىڭ قيىنى، وڭاي شەشىلمەيتىن ەڭ ماشاقاتتى ئىتۇيىن. سونىمەن بىرگە، جاڭا تىپتى ايدارشا ۇيرۇس وكپە قابىنۇ ىندەتى الا كەلگەن تىك سىن ـ سايىستار ئىزدىك كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇدىڭ نىسانا ـ مىندەتتەرىن ورىندۇاۋىمىزعا ونان ارمان قيىندىق اكەلدى. وسكەلەڭ ساياسي جاۋاپكەرشىلىك سەزىمىمەن جانە تاريحي بورىشتىلىق سەزىمىمەن قيىندىقتاردان تايسالماي، كەدەرگىلەردى الاستاپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇدىڭ نىسانا ـ مىندەتتەرىن جوعارى ساپامەن ورىندۇاعاندا عانا، پارتيا مەن حالىقتا تولىمدى جاۋاپ بەرىپ، پارتيامىزدىڭ ايبىندى ۋادەسىن ورىندايمىز.

كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇدىڭ نىسانا ـ مىندەتتەرىن جوعارى ساپامەن ورىندۇادا كوپ شارانى قاتار الدەقاشان ورنالاسترۇ جاسالعان، جەر ـ جەر، تاراۋلار دا ـ يەكتىلەندىرۇدى، تيىناقتاندىرۇدى ويداعىداي يگەرىپ، وڭىرگە، دارەجەگە ئىبولپ دالمە ـ ئىدال ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋ تاكتيكاسىن تيىناقتاندىرىپ، ىندەتتىڭ نەپالىن ەڭ تومەنگى شەككە ئىتۇسىرۇ كەرەك. نازاردى "ئۇش رايون، ئۇش وبلىس" سياقتى اۋىر كەدەي وڭىرلەرگە ۇزدىكسىز شوعىرلاندىرىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇ جوباسىن تيىناقتاندىرىپ، كورنەكتى ماسەلەلەر مەن ئالسىز بۇىندىردى كوزدەي وتىرىپ ساياساتتى تيىناقتاندىرۇدى مىقتى يگەرۇ كەرەك. قالعان ارحيۇ تۇرعىزىلىپ، كارتچكالاندىرىلعان كەدەي حالىقتىڭ دەر كەزىندە كەدەيلىكتەن ارىلۇىنا شىنايى كەپىلدىك ەتىپ، كەدەيلىك قالپاعى السنباعان 52 كەدەي اۋدان مەن 1113 كەدەي قىستاقتا شايقاستى اشىق ـ اشكەرە باقىلاۋ، مەملەكەتتىك كەڭەستىڭ كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ ـ وركەندەتۇ باسشىلىق گرۇپپاسى شىنداپ كىرىسىپ، قاتاڭ باقىلاۋ، ئارقايسى ولكە، اۋتونومىالى رايون، قالالار زەيىن ـ زەردەنى، كۇش ـ قۇاتتى ۋىستىرىپ "شايقاسقا" اتتانىپ، ەڭ سوڭعى ماشاقاتتى ئىتۇيىندى شەشۇ كەرەك. "ەكىدەن تارىقتىرماۋ، ئۇشتى قامتاماسىز ەتۇ" تابىستارىن بەكەمدەپ، قايتالاي بەلەڭ بەرۇىنەن ساقتانۇ كەرەك. ەڭبەك قابىلەتى جوق ەرەكشە كەدەي حالىقتى قوعامدىق قامتاماسىزدانىدىرۇمەن تولىق قامتۇدى كۇشەيتىپ، قامتاماسىز ەتىلۇگە تيىستىلەرىن مۇمكىندىكتىڭ بارىنشا قامتاماسىز ەتۇ كەرەك.

كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇدىڭ نىسانا ـ مىندەتتەرىن جوعارى ساپامەن ورىندۇادا كوپ شارانى قاتار الدەقاشان ورنالاسترۇ جاسالعان، جەر ـ جەر، تاراۋلار دا ـ يەكتىلەندىرۇدى، تيىناقتاندىرۇدى ويداعىداي يگەرىپ، وڭىرگە، دارەجەگە ئىبولپ دالمە ـ ئىدال ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋ تاكتيكاسىن تيىناقتاندىرىپ، ىندەتتىڭ نەپالىن ەڭ تومەنگى شەككە ئىتۇسىرۇ كەرەك. نازاردى "ئۇش رايون، ئۇش وبلىس" سياقتى اۋىر كەدەي وڭىرلەرگە ۇزدىكسىز شوعىرلاندىرىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇ جوباسىن تيىناقتاندىرىپ، كورنەكتى ماسەلەلەر مەن ئالسىز بۇىندىردى كوزدەي وتىرىپ ساياساتتى تيىناقتاندىرۇدى مىقتى يگەرۇ كەرەك. قالعان ارحيۇ تۇرعىزىلىپ، كارتچكالاندىرىلعان كەدەي حالىقتىڭ دەر كەزىندە كەدەيلىكتەن ارىلۇىنا شىنايى كەپىلدىك ەتىپ، كەدەيلىك قالپاعى السنباعان 52 كەدەي اۋدان مەن 1113 كەدەي قىستاقتا شايقاستى اشىق ـ اشكەرە باقىلاۋ، مەملەكەتتىك كەڭەستىڭ كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ ـ وركەندەتۇ باسشىلىق گرۇپپاسى شىنداپ كىرىسىپ، قاتاڭ باقىلاۋى، ئارقايسى ولكە، اۋتونومىالى رايون، قالالار زەيىن ـ زەردەنى، كۇش ـ قۇاتتى ۋىستىرىپ "شايقاسقا" اتتانىپ، ەڭ سوڭعى ماشاقاتتى ئىتۇيىندى شەشۇ كەرەك. "ەكىدەن تارىقتىرماۋ، ئۇشتى قامتاماسىز ەتۇ" تابىستارىن بەكەمدەپ، قايتالاي بەلەڭ بەرۇىنەن ساقتانۇ كەرەك. ەڭبەك قابىلەتى جوق ەرەكشە كەدەي حالىقتى قوعامدىق قامتاماسىزدانىدىرۇمەن تولىق قامتۇدى كۇشەيتىپ، قامتاماسىز ەتىلۇگە تيىستىلەرىن مۇمكىندىكتىڭ بارىنشا قامتاماسىز ەتۇ كەرەك.

كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇدىڭ نىسانا ـ مىندەتتەرىن جوعارى ساپامەن ورىندۇادا كوپ شارانى قاتار قولدانىپ تابىستاردى بەكەمدەۋ كەرەك. جۇمىستاندىرۇ ارقىلى كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ سەرپىننەن ارتتىرۇ، كاسىپ سالاسى ارقىلى كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ سەرپىننەن ارتتىرۇ، كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋگە بايلانىستى قونىس جاڭالاۋدان كەينگى سۇيەمەلدەۋ سەرپىننەن ارتتىرۇ كەرەك. كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇ ساياساتىنىڭ تۇراقتىلىعىن ساقتاپ، قايتا كەدەيلەسۇدەن ساقتانۇدى باقىلاۋ ـ ساراپتاۋ جانە كومەكتەسۇ ـ سۇيەمەلدەۋ مەحانيزمىن جەدەل ورناتىپ، كەدەيلىك تىزىمىنەن شعارىلعان اۋداندارىدى، قىستاقتاردى، حالىقتى دەمەپ جىبەرۇ، جەبەپ جىبەرۇ، وتپەلى كەزەڭدە قالپاق الىنعانمەن جاۋاپكەرشىلىكتى تاستاماۋدى، قالپاعى الىنعانمەن ساياساتتى توقتاتپاۋدى، قالپاعى الىنعانمەن كومەكتەسۇ ـ سۇيەمەلدەۋدى توقتاتپاۋدى، قالپاعى الىنعانمەن باقىلاۋ ـ باسقارۇدى توقتاتپاۋدى قاتاڭ ورىندۇ كەرەك. باعالاۋدى قاتايتىپ، جاپپاي تەكسەرۇ ورىستەتۇ، كەدەيلىك تىزىمىنەن شعارۇ وتكەلىن قاتاڭ يگەرىپ، ساندى مالىمەتتىك كەدەيلىكتەن ارىلتۇدى، كەدەيلىكتەن جالعان ارىلتۇدى باتىل تيۇ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇ ناتيجەلەرىنىڭ تاريح پەن حالىقتىڭ سىنىنان سۇرىنبەي وتۇىنە شنايى كەپىلدىك ەتۇ كەرەك. كەدەيلىكتەن ارىلتۇ، قالپاقتى الىپ تاستاۋ سوڭعى كومبە ەمەس، قايتا تىڭ تۇرمىستىڭ، تىڭ كۇرەستىڭ باستاماسى، جاپپاي كەدەيلىكتەن ارىلتۇ مەن اۋىل ـ قىستاقتى گۇلدەندىرۇدىڭ ۇىنتاسۇىن ۇزدىكسىز ىلگەرىلەتىپ، كەدەيلىكتى ازايتۇ ستراتەگياسى مەن قىزمەت جۇيەسىنىڭ ورنىقتى تۇردە تيپ وزگەرتۇىن ىلگەرىلەتىپ، ونى اۋىل ـ قىستاقتى گۇلدەندىرۇ ستراتەگياسىنا ئىبىر تۇتاس جوسپارلاپ قاماتپ، ۇزاق مەرزىم مەن قىسقا مەرزىم بىرلەسكەن، ۇستىنەن وڭاۋ مەن تۇبىرىنەن وڭاۋ قاتار يگەرىلگەن ئىتۇزىلىس ـ مەحانيزم ورناتۇ، داموۋى كەنجە وڭىرلەر مەن اۋىل ـ قىستاقتاعى تومەن كىرىستى حالىقتىڭ داموۋىنىڭ دىشكى قوزعاۋشى كۇشىن قاۋلاتۇ، دالمە ـ ئىدال كومەكتەسۇ ـ سۇيەمەلدەۋ، ورتاق بايۇدى بىرتىندەپ جۇزەگە اسىرۇ كەرەك.

اۋىل ـ قىستاقتاعى كەدەي حالىقتىڭ دەر كەزىندە كەدەيلىكتەن ارىلۇى، كەدەي اۋداندارىدىڭ ئىبارىنىڭ قالپاعىن الۇ، وڭىرلىك سىياتتى جالپى بەتتىك كەدەيلىكتى شەشۇ ـــ جاپپاي دوڭگەلەك داۋلەتتى قوعام ورناتۇدىڭ تومەنگى شەك مىندەتتى. بۇل تومەنگى شەك مىندەتتى تىتتەي دە بۇلتاقتا سالۇعا بولمايدى، پارتيامىزدىڭ حالىقتا بەرگەن انتىن، ئىسوز جوق، دەر كەزىندە ورىندۇاۋ كەرەك، شەگىنۇگە جانە سولقىلداقتىق ىستەۋگە مۇلدە بولمايدى. قازىر اتويلاۋ دابىلى قاعىلدى، سەنىمدى بەكەمدەپ، اۋىتقىماي، نىسانادان جازباي، اسقاق جىگەرمەن، تاسقىنداعان ىنتامەن، جالىنداعان قايراتپەن كۇش بىرىكتىرىپ، قامال الپ، قايسارلىقپەن كۇرەس جۇرگىزىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇدىڭ نىسانا ـ مىندەتتەرىن جوعارى ساپامەن ورىندەپ، دەر كەزىندە جاپپاي دوڭگەلەك داۋلەتتى قوعام ورناتۇعا شىنايى كەپىلدىك ەتۇ كەرەك.

(شىنحۇا اگەنتىگىنىڭ 3 ـ ايدىڭ 9 ـ كۇنى بەيجىڭنەن بەرگەن حابارى)

ۇلتتىڭ گۇلدەنۇى جولىندا . ەرجۇرەك قۇربانداردىڭ شاجىرەسى

دىڭ گوجۇڭ:

قارۇعا دا، قالامعا دا جۇيرىك قوعام حاۋىپسىزدىگى سالاسىنداعى قۇربان

شىنحۇا اگەنتىگىنىڭ 1 ـ ايدىڭ 2 ـ كۇنى شي ـ اننان بەرگەن حابارى (ئەتلشى لي يانان). قىسقى كۇنگى سولتۇستىك شانشىدە ۇسكىرىك ايىز بەت قاراتپاي تۇر، شانشي ولكەسىنىڭ يۇيلين ساقشىلار تاريحى مۇراجايىنا كىرسەڭىز، قوعام حاۋىپسىزدىگى سالاسىنداعى 20 نەشە قۇربانىنىڭ ئومىرى كوز الدىڭىزعا كەلەدى. مۇنىڭ ىشىندە چيڭجيان اۋدانى ليجياتا قالاشعى دىڭجياڭ ـ لاۋ قىستاعىنان شققان ئىبىر ادام بار، سۇرەتتەگى ادامنىڭ ئتۇسى جىلى، بايسالدى دا بايىپتى. ول پەداگوگيكا مەكتەبىندەگى قولىنا قالام ۇستاعان وقۇشىدان توڭكەرىستىك قىزمەت بارىسىندا شايقاس الاڭىنداعى ملتىق ۇستاعان جاۋىنگەرگە اينالدى. دەماسقا شققاننان كەين قولىنا قايتا قالام الىپ، «ماشاقاتتى جىلدار» دەگەن ەسسە جازىپ قالدىرىپ، پارتيا تاريحىن، قوعام حاۋىپسىزدىگى قىزمەتىن جانە جەرگىلىكتى شەجىرەنى زەرتتەۋگە قۇندى تىكە ماتەريال جازىپ قالدىردى، ول قۇربان دىڭ گوجۇڭ ەدى.

دىڭ گوجۇڭ، 1917 ـ جىلى سولتۇستىك شانشىدەگى اۋىل ـ قىستاقتا دۇنيەگە كەلگەن، 11 جاسىندا جۇڭگو كوممۇنيستىك جاستار وداعىنا مۇشە بولعان ئارى توڭكەرىسكە قاتىناسقان، 1930 ـ جىلى شانشي ولكەسى 4 ـ پەداگوگيكا مەكتەبىنە (سۇيدى) قابىلدانىپ، 1935 ـ جىلى جۇڭگو كوممۇنيستىك پارتياسىنا مۇشە بولعان. بۇرىن چيڭجيان اۋدانىنداعى قورعانىس مەكەمەسىنىڭ ورىنباسار باسشىسى، سانبيان قورعاۋشىلار بولمىشە باسقارماسىنىڭ باسشىسى، كەين باتىس سولتۇستىك اسكەري ـ اكىمشىلىك كومەتەتى قوعام حاۋىپسىزدىگى ئبولىمىنىڭ باسقارما باسشىسى، شانشي ولكەلىك قوعام حاۋىپسىزدىگى مەڭگەرەمەسىنىڭ باسشىسى، شيانياڭ ايماقتىق پارتكومىنىڭ ئىبرىنشى شۇجيى، شانشي ولكەلىك كوميتەت ۇيىمداستىرۇ ئبولىمىنىڭ ورىنباسار باسشىسى، شانشي ولكەسىنىڭ ورىنباسار باستەعى، حالىق قۇرىلتايى تۇراقتى كوميتەتىنىڭ ورىنباسار مەڭگەرۇشىسى مىندەتتىن وتەگەن.

1935 ـ جىلى 12 ـ ايدا جاسى 18گە تولعان دىڭ گوجۇڭ اڭساعانىنداي جۇڭگو كوممۇنيستىك پارتياسىنىڭ مۇشەسىنە اينالدى. جاڭا رايوندا قىزمەت ورىستەتۇ ئۇشىن پارتيا ورتالىق كوميتەتى ئىبىر توپ كادردى تاڭداپ ورتالىق پارتيا مەكتەبىنە ۇيرەنۇگە، باۋلۇعا جىبەرۇدى ۇيعاردى، دىڭ گوجۇڭ ورتالىق پارتيا مەكتەبى جاستار وداعى باس ياچەيكاسىنىڭ شۇجيى بولىپ تاعايىندالدى.

دىڭ گوجۇڭنىڭ سۇرەتى.

□ شىنحۇا اگەنتىگى تاراتقان

وسى كەزدە ول ورتالىقتىڭ ۇاياۋباۋدا اشقان پارتيا بەلسەندىلەرىنىڭ ماجلىسىنە قاتىناستى. كەين ول 1 ـ باعىتتاعى قىزىل ارميانى جانە قىزىل 15 ـ ارميانى بىلەسپ، قىزىل ارميانىڭ شىعىسقا جورىعىنا جانە باتىسقا جورىعىنا قاتىناسپ، قوسىنعا بىلەسپ نيڭشيانىڭ يۇيۇاڭ اۋدانىنا قىزمەتكە جىبەرىلدى.

جاپون شاپقىنشىلارىنا قارسى سوعىس باستالعاننان كەين، دىڭ گوجۇڭ ولكەلىك كوميتەتكە قايتىپ بارىپ قىزمەت ىستەۋ ورايىنان باز كەشپ، شانشي ـ گانسۇ ـ نيڭشيا شەكارا رايوندارىندا توڭكەرىستىك قىزمەتكە ارالاسۇ بەكىمىن جاسادى. 1937 ـ جىلى شي ـ ان وقيعاسى بەيىت جولىمەن شەشىلگەننەن كەين، دىڭ گوجۇڭ نەگىزگى ساتى ۇيىمى مەن اكىمىيات قۇرىلىسىن ئتۇيىندى يگەرىپ، نەگىزگى ساتىدا پارتياعا مۇشە قابىلداپ، جاس كادرلاردى باۋلىدى. سانبيان بولىمشە رايونى (دىڭبيان) شانشي، گانسۇ، نيڭشيا، سۇييۇان 4 ولكەنىڭ تۇيىلىسكەن ئوڭىرى، ئار ئتۇرلى ادامدار كەلىپ ـ كەتەدى، دىڭ گوجۇڭ كادرلاردان بۇقارالىق ۇگىت قىزمەتىن بەلسەنە ورىستەتىپ، جۇرت كوڭىلىن ورنىقتىرۇدى تالاپ ەتتى. 1941 ـ جىلى دىڭبيان قالاسىندا قوعام حاۋىپسىزدىگى مەكەمەسى قۇرىلىپ، دىڭ گوجۇڭ مەكەمە باسىتىعىنا تاعايىندالىپ، 6 ۇلكەن باسقارۇ شاراسىن قولدانىپ، قوعام امانداعىن قورعادى. 1946 ـ جىلى دىڭ گوجۇڭ يانچى اۋدانىنان سانبيان بولىمشە رايوننا اقپار جىناۋ قىزمەتىن باسقارۇعا قايتارىپ اكەلىپ، 3 جىلعا سوزىلعان سانبيانىدى قورعاۋ شايقاسىنا قاتىناسپ، 1949 ـ جىلى 6 ـ ايدا سانبيانىدى قايتارىپ العانعا دەيىن جالعاستىردى.

جاڭا جۇڭگو قۇرىلعانىنان كەين دىڭ گوجۇڭ نيڭشياداعى ئار دارەجەلى قوعام حاۋىپسىزدىگى قۇرىلىمىن ۇيىمداستىرىپ قۇرۇعا جاۋاپتى بولدى، كەين شانشي ـ گانسۇ ـ نيڭشيا شەكارا رايوندىق ۇكىمەتى قوعام حاۋىپسىزدىگى مەڭگەرەمەسى جانە باتىس سولتۇستىك اسكەري ـ اكىمشىلىك كوميتەتى قوعام حاۋىپسىزدىگى بولىمنە اۋىسىپ قىزمەت ىستەدى. 1953 ـ جىلى شانشي ولكەلىك قوعام حاۋىپسىزدىگى مەڭگەرەمەسىنە تۇراقتى كوميتەت قىزمەتىن باسقاردى ئارى بارلاۋ، ەڭبەكپەن وزگەرتۇ قىزمەتىنە جاۋاپتى بولدى. وسى ارالىقتا 300 نەشە كەرى توڭكەرىسشى ەلەمەنتتى قولعا تۇسىرۇگە جەتەكشىلىك ەتتى. 1957 ـ جىلدان باستاپ حۇشيان، تۇڭچۇان، شيانياڭ سياقتى كوپ جەرلەردىڭ ئبىرىنشى شۇجيى مىندەتتىن قوسىمشا وتەدى نەمەسە وتەدى.

1964 ـ جىلى دىڭ گوجۇڭ شانشي ولكەلىك كوميتەت باقلاۋ ـ تەكسەرۇ كوميتەتىنىڭ ۇنەملىك قىزمەتىن باسقاردى، "ماداەنيەت زور توڭكەرىسىندە" زيانكەستىككە ۇشىرادى. 1972 ـ جىلى قىزمەت ورنىنا قايتا وراليپ، ىلگەرىندى ـ كەيىندى توڭكەرىستىك كوميتەتتىڭ ساياسي ـ زاڭ گرۇپپاسىندا، جوعارى دارەجەلى حالىق سوتىندا باسشىلىق مىندەتتىن وتەدى. 1978 ـ جىلدان كەين ولكەلىك كوميتەت ۇيىمداستىرۇ ئبولىمىنىڭ ورىنباسار باستىعى، ولكەنىڭ ورىنباسار باستىعى، قوعام حاۋىپسىزدىگى مەڭگەرەمەسىنىڭ باستىعى سياقتى مىندەتتەردى وتەدى. 1983 ـ جىلى شانشي ولكەلىك 6 ـ كەزەكتى حالىق قۇرىلتايى تۇراقتى كوميتەتىنىڭ ورىنباسار مەڭگەرۇشىسى ئارى زاڭ ـ ئتۇزىم كوميتەتىنىڭ مەڭگەرۇشىسى، ولكەلىك حالىق قۇرىلتايى پارتيا باسشىلىق گرۇپپاسىنىڭ مۇشەسى مىندەتتىن وتەدى.

1990 ـ جىلى 73 جاسقا كەلگەن دىڭ گوجۇڭ قىزمەت ورنىنان بوساپ، 2000 ـ جىلى ناۋقاس سەبەبىنەن قايتىس بولدى. پەرزەنتتەرى ەسكە العاندا: "اكەمىز دەماىلسقا شىقانىنان كەين دە اۋەلگىدەي كۇندە كەڭسەسىنە بارىپ ئجۇردى"، ـ دەدى. قايتىس بولعانىنان كەين عانا ولار اكەسىنىڭ ارتىندا قالعان دۇنيەلەرىنىڭ اراسىنان اكەلەرى ئوز قولىمەن جازعان ەسسەنىڭ ئتۇپ نۇسقاسىن بايقايدى. 2002 ـ جىلى ونى رەتتەپ باسپادان شىعارىپ، وعان "باستان وتكەن ماشاقاتتى جىلدار" دەگەن ماندە «ماشاقاتتى جىلدار» دەپ ات قويادى.

مۇنىڭ ىشىندەگى دىڭ گوجۇڭنىڭ شانشي ـ گانسۇ ـ نيڭشيا سياقتى جەرلەردەگى توڭكەرىستىك قيمىلدارى مەن قوعام حاۋىپسىزدىگى جۇيەسىندەگى، ساياسي ـ زاڭ شەبىندەگى قىزمەت كەشىرمەلەرى ماڭزدى تاريحي ماتەريالدىق قۇنعا يە بولىپ، پارتيا تاريحىن، جەرگىلىكتى شەجىرەلەر جانە قوعام حاۋىپسىزدىگى قىزمەتىن زەرتتەۋگە باعالى ماتەريال ازىرلەدى.

بۇگىنگى كۇندە يۇيلين ساقشىلار تاريحى مۇراجايى جەرگىلىكتى قوعام حاۋىپسىزدىگى جۇيەسىنىڭ جاڭا رۇحانى بەلگىسىنە اينالدى، قوعام حاۋىپسىزدىگى ورگانىنىڭ ۇنەمى نەگىزگى ساتىدا ساقشىلاردى ەكسكۇرسيالاۋعا، ۇيرەنۇگە ۇيىمداستىرىپ، دىڭ گوجۇڭ قاتارلى قۇرباندارىدىڭ نزگى ىستەرى الدىندا ساقشىعا كىرگەندەگى سەرتىن قايتالاپ، ساقشى تاريحىن ەستە بەرىك ساقتاپ، ساقشى رۇحىن سومداپ، سول ئوڭىردىڭ حالقىن قورعادى.

لۇ جينتاڭ: باسىن ئباي تىگىپ قوپارعىش داريگە قاراي اتلدى

شىنحۇا اگەنتىگىنىڭ 1 ـ ايدىڭ 3 ـ كۇنى گۇاڭجوۋدان بەرگەن حابارى (تىلشىلەر ماۋ شين، لي شيۇگيك). حالىق بۇقاراسىنىڭ باس امانداعى مەن مال ـ مۇلكىنىڭ حاۋىپسىزدىگىن قورعاۋ ئۇشىن ول ەشتەڭەدەن تايسالماي، قوپارعىش ئدارى ۇستاعان بۇزاقعا اتلىپ، جاس ئومىرىن قۇربان ەتتى. ول ـــ لۇ جينتاڭ قۇربان بولاتىن.

لۇ جينتاڭنىڭ سۇرەتى.

□ شىنحۇا اگەنتىگى تاراتقان

لۇ جينتاڭ، 1961 ـ جىلى دۇنيەگە كەلگەن، گۇاڭدۇڭ ولكەسى شينحۇي قالاسى تاڭشيا قالاشعىنان، كوزى ئترى كەزىندە گۇاڭدۇڭ ولكەسى شينحۇي قالالىق قوعام حاۋىپسىزدىگى مەكەمەسى تاڭشيا ساقشى بولىمشەسىنىڭ حالىق ساقشىسى، 1 ـ دارەجەلى اتقارۇشى ساقشى بولاتىن.

2000 ـ جىلى 2 ـ ايدىڭ 1 ـ كۇنى، ەگىنشىلىك كالەندارى بويىنشا 12 ـ ايدىڭ 26 ـ كۇنى ەدى، ۇزدىكسىز 2 كۇن كەزەكشىلىك مىندەتتىن وتەگەن لۇ جينتاڭ جولداس ئاسلى باسشىلارىنا دەمالىسىن تولىقتاپ ئبىر كۇن دەمالۇعا دوكلات بەرۇگە دايىندالىپ جاتقان. دەسەدە تاڭەرتەڭ ساعات 7دەن 55 مينۇتتا ول ساقشى بولىمشەسىنەن مىناداي ماڭزدى حابار ەستيدى: 10 مينۇتتىڭ الدىندا سىرت ولكەدەن كەلگەن ئبىر جىگىت تاڭشياليانىڭ شعىس قىستاعىندا قوپارىلىس تۇدىرىپ، ئبىر قىستاق تۇرعىنىن جارالاعان، جاعداي توتەنشە شۇعىل، ساقشى بولىمشەسىندەگى كەزەكشى ساقشىلار جولعا شىعىپ كەتكەن. لۇ جينتاڭ جولداس ئارى ـ ئسارى بولماستان دەرەۋ مايدانعا اتتاندى.

وقيعا تۇىلعان ورىنعا بارعاندا، ول بەلىنە قوپارعىش ئدارى بايلاپ العان ئبىر بۇزاقىنىڭ قىستاق تۇرعىنىنىڭ ئۇيىنىڭ الدىندا تۇرىپ، وڭ قولىندا قوپارعىش ئدارى تولتىرعان سىرا بوتەلكەسىن ارى ـ بەرى بۇلعاپ، قوپارعىش ئداردىنى بۇقاراعا لاقتىرامىن دەپ ورەكپىپ تۇرعاندىعىن كورەدى. وسى كەزدە بۇزاقىنىڭ ارتىندا ئۇيدىڭ ىشىنەن جىلاعان، قۇتقارىڭدار دەگەن داۋىس ئالسىن ـ ئالى ەستىلەدى، توڭىرەكتە تاعى 50دەن استام بۇقارا بار بولاتىن، جاعداي توتەنشە قاتەرلى ەدى. لۇ جينتاڭ جولداس دەرەۋ ارەكەتكە كەلىپ، جاۋىنگەر سەرىكتەردەمەن بىرگە جۇرتشىلىقتى تاراتادى، قانقۇيلى بۇزاقى ساقشى كيىمىن كيگەن حالىق ساقشىلارىن ماڭىنا جاقىنداتپايدى. لۇ جينتاڭ جولداس ىرىقتىلىقپەن مايدانداعى باسشىلاردان شايقاسقا شىعۇدى وتىنەدى: "مەن ساقشى كيىمى